

Sodišče: Višje sodišče v Ljubljani

Oddelek: Civilni oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSLJ:2017:I.CP.3190.2016

Evidenčna številka: VSL0081717

Datum odločbe: 06.03.2017

Senat, sodnik posameznik: mag. Matej Čujovič

Področje: POGODBENO PRAVO - CIVILNO PROCESNO PRAVO

Institut: krema za obraz - kozmetika - stvarna *napaka* - občutljivost oči - zagotovilo, da je krema primerna za občutljivo kožo - lastnosti, potrebne za običajno rabo - skrita *napaka*

Zveza: OZ člen 462. ZPP člen 215, 257.

Jedro

Obrazna krema, ki je povzročila solzenje oči in pekoč občutek, ob opozorilu kupke, da ima z očmi določene težave, ter ob zagotovitvi prodajalke, da je krema primerna za občutljivo kožo in da zagotovo ne bo povzročila težav, ima stvarno napako, saj nima lastnosti, ki so potrebne za običajno rabo. Hkrati krema nima lastnosti in odlik, ki so bile (molče) dogovorjene. Ker so se težave pokazale šele po določenem času od pregleda in nanosa kreme, je *napaka* skrita.

Izrek

I. Pritožba se zavrne in se sodba sodišča prve stopnje potrdi.

II. Vsaka stranka krije svoje stroške pritožbenega postopka.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je razveljavilo sklep o izvršbi VL 6506/2016 s 26. 1. 2016, zavrnilo tožbeni zahtevek in tožeči stranki naložilo povrnitev pravnih stroškov.

2. Tožeča stranka v pravočasni pritožbi sodbo izpodbija iz vseh pritožbenih razlogov. Navaja, da je prvostopenjsko sodišče v izpodbijani sodbi napačno ugotovilo veljaven odstop od prodajne pogodbe na podlagi stvarne napake. Ob ustreznem upoštevanju, katera dejstva se štejejo za dokazana in katera ne, je namreč možno ugotoviti, da iz dejanskega stanja ne izhaja obstoj kakršnekoli stvarne napake, posledično pa niso podani razlogi za odstop od pogodbe. Stranki ob sklenitvi prodajne pogodbe nista opredelili nobenih

posebnih lastnosti kozmetičnih izdelkov, zato bi bilo treba za dokazovanje stvarne napake izkazati, da predmetni izdelki niso imeli običajnih lastnosti, pri čemer sodišče ni obrazložilo, na podlagi katerih dokazov naj predmetni izdelki ne bi imeli običajnih lastnosti. Pri tem opozarja tudi na to, da toženka ni uspela izkazati, da je nanos izdelkov povzročil pekoč občutek na njeni koži in solzenje oči. Prav tako je sodišče prve stopnje spregledalo navedbe iz IV. točke pripravljalne vloge z 2. 6. 2016, s katerimi je izpodbijala obstoj stvarne napake, saj je bilo poudarjeno, da so bili izdelki povsem primerni za običajno rabo. Obstoj stvarne napake je sodišče utemeljilo na tem, da je tožeča stranka zatrnila, da so njeni izdelki primerni za občutljivo kožo in oči, za kar pa toženka ni predložila nobenih dokazov in je zato sodišče sodbo izdalo zgolj na podlagi njene izpovedbe. Spregledalo je, da je izrecno poudarjala, da je toženka ni obvestila o kakršnikoli težavah. Zgolj njeno izpovedbo je upoštevalo tudi pri vprašanju izvedbe alergijskega testa. Nadalje navaja, da je sodišče prve stopnje odločitev v celoti oprlo na njeno neizpolnitev dokaznega bremena in s tem sledilo zgolj navedbam toženke, glede na to, da je obstoj stvarne napake utemeljilo s tem, da tožeča stranka ni dokazala navedb, da je toženka ni nikoli obvestila o svojih težavah in da ji ni zatrjevala, da so izdelki primerni za občutljivo kožo. Ker pa je stvarno napako zatrjevala toženka, bi sodišče moralo preveriti, ali je za to predložila tudi kakšne dokaze, saj je dokazno breme na tistem, ki zatrjuje obstoj, in ne na tistem, ki zatrjuje neobstoj nekega dejstva. Dokazno breme je zato v konkretnem primeru nosila toženka, ki pa ni uspela dokazati resničnosti dejstev, saj ni predložila nobenega relevantnega dokaza. Sodišče je zato v izpodbijani sodbi kršilo določbo 215. člena ZPP, s tem pa tudi načelo enakega varstva pravic. Glede na to, da je uspela dokazati obstoj obveznosti toženke, bi ta morala dokazati, da obstojijo razlogi za odstop od pogodbe, iz česar izhaja napačna uporaba pravil materialnega prava o dokaznem bremenu. Zaradi zmotne uporabe materialnega prava (glede stvarne napake in razporeditve dokaznega bremena) je bilo napačno ugotovljeno dejansko stanje, saj obstoj stvarne napake ni bil ustrezno izkazan, zaradi česar je sodba nepravilna in nezakonita. Nadalje navaja, da glede na to, da je bil izdelek pregledan v navzočnosti obeh pogodbenih strank in da gre po oceni sodišča za očitno napako, bi morala toženka to uveljavljati takoj, tj. ob preizkusu *izdelka* v navzočnosti tožeče stranke. Glede na to, da je napako grajala šele en dan po nakupu, s tem ni zadostila zahtevi po takojšnjem uveljavljanju napake, zato obrazložitev tudi ob dejanskem izkazanem obstoju stvarne napake ne bi privedla do uveljavljanja jamčevalnih zahtevkov, zlasti ne odstopa pogodbe. Predlaga spremembo sodbe tako, da se sklep o izvršbi obdrži v veljavi, podredno njeno razveljavitev.

3. Toženka je na pritožbo pravočasno odgovorila in predlaga njeno zavrnitev.

4. Pritožba ni utemeljena.

5. V obravnavanem primeru gre za spor majhne vrednosti, v katerem so pritožbeni razlogi omejeni. Sodba, izdana v takem postopku, se sme izpodbijati le zaradi bistvene kršitve določb pravnega postopka iz drugega odstavka 339. člena ZPP ter zaradi zmotne uporabe materialnega prava (prvi odstavek 458. člena ZPP). Sodišče druge stopnje je posledično vezano na dejstveni substrat, kot ga je ugotovilo sodišče prve stopnje. Izjemo predstavlja zgolj položaj, ko je sodišče zaradi zmotne uporabe materialnega prava nepopolno ugotovilo dejansko stanje (drugi odstavek 458. člena ZPP). Sodišče prve stopnje je v obravnavani zadevi kot bistveno ugotovilo:

- da sta se pravdni stranki po zaključku brezplačne nege obraza dogovorili za nakup obrazne kozmetike v vrednosti 1.590 EUR;
- po dvajsetih minutah, ko je toženka prišla iz salona, so jo začele peči oči in so se ji začele močno solziti;
- da je toženka tožečo stranko pred nanosom kozmetike na obraz opozorila na občutljivost svojih oči oziroma

na svoje težave;

- da je tožeča stranka zagotavljala, da so kreme primerne za občutljivo kožo in oči in da kreme zagotovo ne bodo povzročale težav;

- da tožeča stranka ni izvedla hitrega alergijskega testa;

- da je toženka o očitnih *napakah* krem tožečo stranko obvestila naslednji dan po prevzemu izdelkov.

6. Tožeča stranka izpodbija predvsem dokazno oceno in dejanske ugotovitve sodišča prve stopnje, s čimer pa zaradi omejenosti pritožbenega preizkusa v sporu majhne vrednosti ne more uspeti, saj pritožbeno sodišče v sporu majhne vrednosti tudi ne sme preverjati, ali je bila dokazna ocena sodišča prve stopnje pravilna.

7. Sodišče prve stopnje je pravilno presodilo obstoj stvarne napake, ko je ugotovilo, da krema nima lastnosti, ki so potrebne za običajno rabo. Običajne lastnosti so tiste, ki jih mora stvar imeti, da jo je mogoče uporabiti za namen, za katerega se običajno uporablja. Glede na to, da je bila tožeča stranka seznanjena z občutljivostjo toženkinih oči in ob zagotovitvi, da so kreme primerne za občutljivo kožo ter da zagotovo ne bodo povzročale težav, logično sledi zaključek, da ima krema stvarno napako, saj toženka kreme ne more uporabljati za namen, za katerega se kreme običajno uporabljajo. Hkrati krema tudi nima/ni imela lastnosti in odlik, ki so bile (molče) dogovorjene, tj., da je krema primerna za občutljivo kožo (lastnost kreme) ter da ne bo povzročila nobenih težav (odlika kreme). Glede pritožbenih očitkov, da je sodišče spregledalo navedbe iz IV. točke pripravljalne vloge z dne 2. 6. 2016, s katerimi je izpodbijala obstoj stvarne napake, češ da so bili izdelki popolnoma primerni za običajno rabo, pritožbeno sodišče pojasnjuje, da se je sodišče prve stopnje do teh navedb opredelilo in zapisalo, da jih tožeča stranka ni uspela dokazati.

8. Neutemeljen je tudi pritožbeni očitek, da toženka ni predložila nobenih dokazov in je zato sodišče sodbo izdalo zgolj na podlagi njene izpovedbe. Skladno z 257. členom ZPP lahko sodišče sporna dejstva, ki so pomembna za odločbo, ugotovi tudi z zaslišanjem strank (enakovrednost dokazil). Glede na to, da tožeča stranka drugih relevantnih dokazov glede pravno pomembnih dejstev ni predlagala, hkrati pa tudi ni grajala neizvedbe dokaza z zaslišanjem predlagane priče, odločitev sodišča ni nepravilna, ko je obstoj spornih dejstev ugotovilo na podlagi toženkine izpovedbe.

9. Očitek glede dokaznega bremena pomeni, da se sodišču očita relativno bistveno kršitev določb pravnega postopka (215. člen ZPP), česar pritožbeno sodišče v tem, kot že rečeno, ne more upoštevati, zato podrobnejši odgovor na te pritožbene navedbe ni potreben. Pritožbeno sodišče vseeno pojasnjuje, da sicer drži, da nosi dokazno breme tisti, ki mu je dejstvo, ki ga je treba dokazati, v korist, a iz zaključka sodišča prve stopnje izhaja, da je toženka uspela dokazati svoje navedbe. S tem se je procesno dokazno breme prevalilo na tožečo stranko, ki bi morala z nasprotnim dokazom izničiti uspeh dokaza toženke, kar ni uspela. Sodišče torej ni kršilo načela enakega varstva pravic.

11. Pritožbeno sodišče ugotavlja, da je sodišče prve stopnje predmetno stvarno napako sicer opredelilo kot očitno, saj je očitna v smislu, da bi jo ob običajnem pregledu lahko opazil skrben človek s povprečnim znanjem in izkušnostjo človeka enakega poklica in stroke kot kupec, vendar ni bila očitna ob prevzemu stvari. V konkretnem primeru je bil namreč toženki omogočen pregled stvari pred prevzemom stvari, in sicer tako, da ji je bila krema nanesena na obraz in s tem ji je bila krema dana v preskus lastnosti. To dejstvo pripelje do ugotovitve, da predmetna stvarna *napaka* ob prevzemu stvari ni bila vidna (pojavi se je šele po 20 minutah, ko je toženka odšla iz prostorov tožeče stranke), saj je z običajnim pregledom pri prevzemu

stvari ni bilo mogoče ugotoviti. To pomeni, da je bila *napaka* skrita, saj se je pokazala kasneje, čeprav je vzrok zanjo obstajal že ob sklenitvi pogodbe. Uporaba določb OZ o skriti napaki (462. člen OZ) pripelje do enake odločitve, kot jo je sprejelo sodišče prve stopnje, tj., da je bila tožeča stranka o napaki obveščena pravočasno. Pritožbeno sodišče še pojasnjuje, da v primeru nepravočasnega obvestila o napaki sicer obstaja razlog za razbremenitev prodajalčeve odgovornosti za napako, a mora prodajalec okoliščino, da o napaki ni bil pravočasno obveščen, zatrjevati in dokazati, to pa tožeča stranka prvič stori šele v pritožbi (prvi odstavek 337. člena ZPP).

12. Na podlagi obrazloženega je jasno, zakaj ne držijo tudi pritožbene navedbe o tem, da bi morala toženka grajati napako takoj ob navzočnosti, saj takrat ta *napaka* še ni bila vidna in je zato nemogoče, da bi jo stranka lahko grajala takoj. Ker ugotovljena (delno) zmotna uporaba materialnega prava ni vplivala na sicer pravilno odločitev sodišča prve stopnje, oziroma je dejansko stanje kljub zmotni uporabi materialnega prava v sodbi prve stopnje pravilno ugotovljeno, je pritožbeno sodišče ob pravilni uporabi materialnega prava izpodbijano sodbo potrdilo (353. člen ZPP).

13. Odločitev o pritožbenih stroških temelji na prvem odstavku 165. člena ZPP in je posledica pritožbenega neuspeha tožeče stranke, odgovor toženke na

pritožbo pa ni pripomogel k odločitvi pritožbenega sodišča, zato gre za nepotreben strošek (prvi odstavek 155. člena ZPP).

Datum zadnje spremembe: 12.05.2017